
Publikace 2013-2018

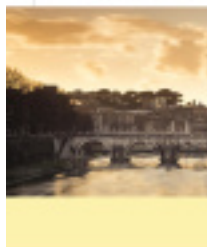
Nové knižní tituly

Vatikán a italský fašismus 1922-1945

Marek Šmíd

Kniha přibližuje především diplomatické styky Svatého stolce a fašistické Itálie v letech 1922–1945, tedy v období, které počíná nástupem Benita Mussoliniho do čela italského státu a zvolením papeže Pia XI. a končí v závěru druhé světové války. V kontextu mezinárodních událostí 20.–40. let 20. století se pokouší zbavit vatikánsko-italské vztahy nánosů paušálních předsudků a přejímaných klišé, přičemž se soustředí na stýkání a potýkání Vatikánu a Itálie v meziválečném i válečném období. Autor v knize představuje významné osobnosti, mezníky i třecí plochy vzájemných styků, kdy stranou pozornosti nezůstávají ani Lateránské dohody, sbližování Itálie s nacistickým Německem, rasové otázky, reflexe italské zahraniční politiky či postoje papežů Pia XI. a Pia XII. v období druhé světové války. Monografie je do značné míry polemikou nejen s kritikou pasivity papeže Pia XII., ale též s apologety, kteří nekriticky vyzdvihují jeho mírové zásluhy, neutralitu i sympatie k pronásledovaným Židům, jež se projevovaly téměř ve všech jeho rozhodnutích. Autor vychází jak z materiálů Tajného vatikánského archivu v Římě a vydaných edic, tak z dostupných dokumentů církevní politiky první poloviny 20. století a rozsáhlé zahraniční literatury, především italské, německé a anglické provenience.

Praha: Nakladatelství Triton, 208 stran, 978-80-7553-523-8, 2018

Bible tábořského hejtmana Filipa z Padeřova

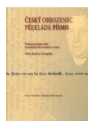
a knižní malba husitské doby

Viktor Kubík

Monografie sleduje výzdobu Padeřovské bible, která se z jazykovědného hlediska řadí k mimořádně významným dílům. Autor kodex hodnotí v kontextu vývoje umění doby husitských válek a zařazuje ho v souvislostech českého i (středoevropského) umění. Koriguje některá tradovaná tvrzení a předkládá otázku do dalšího studia umění pozdního středověku.

Praha: Lidové noviny, 296 stran, 978-80-7422-662-5, 2018

Český obrozenec překládá Písmo

Překladačské dílo Františka Novotného z Luže. Edice Janova evangelia.

Josef Bartoň, Robert Dittmann

V říjnu 2018 uběhlo 250 let od narození pozapomenutého českého obrozenec Františka Novotného z Luže (1768–1826), činorodého kněze, historika a filologa, který spolupracoval s předními osobnostmi českého národního obrození, včetně Josefa Dobrovského a Josefa Jungmanna. Knižka představuje Novotného jako originálního překladatele biblického textu (čtyř evangelíí), snažícího se obohatit nejvyšší styl tvořící se novodobé spisovné češtiny. Nejzajímavější charakteristikou jeho práce s jazykem je mnohostranné čerpání z církevněslovanského biblického

textu. Jako ukázkou z Novotného překladatelského díla autoři předkládají odbornou edici jeho přetlumočení Janova evangelia.

Nakladatelství Scriptorium (Praha), 160 stran, ISBN 978-80-88013-72-3, 2018

Seeking God's Face

Mireia Ryšková ed.

Kolektivní monografie, která je společným dílem teologů a historiků umění, se snaží zachytit a popsat rozličné aspekty lidského hledání transcendence v dějinách i v současnosti. První část knihy ukazuje, jak muži i ženy hledali a nacházeli Boží tvář prostřednictvím textů Starého a Nového zákona, svatých obrazů a filosoficko-teologické spekulace. Druhá část sleduje toto filosoficko-teologické tázání v dílech moderních myslitelů, jako jsou Karl Marx, Friedrich Nietzsche, Auguste Comte, Jan Patočka a Jorge Mario Bergoglio (papež František), a všímá si jeho vyjádření v moderním umění. Protože při poznávání Boha věřící zároveň vždy nalézali sebe, svou vlastní tvář, a v moderním světě již není toto hledání vlastního přesahu pokládáno za nezbytné, stává se ústředním bodem celé knihy otázka, jestli postmoderní člověk rezignoval i na hledání svého pravého určení a posledního naplnění.

Praha: Karolinum, 2018, 358 s. ISBN 978-80-246-3979-6.

Exsultet. Historie a liturgie velikonočního chvalozpěvu

Radek Tichý

Chvalozpěv na Velikonoční svíci nazývaný podle prvního slova Exsultet, Ať zajásá, je všeobecně znám zřejmě především díky „pilné včele“. Jedná se přitom o píseň nejen esteticky krásnou, ale také nesmírně bohatou na teologii a na podněty pro duchovní život. Je téměř dobrodružně rozplétat prameny této duchovní poezie, pátrat po tom, z kterých velikánů církevního starověku Exsultet čerpal, aby jejich myšlenky a kázání přetavil ve chválu Boží. Je překvapující objevit, že se nejedná o pouhou liturgickou poezii, ale o modlitbu chvály, díky a oběti, tj. o eucharistickou modlitbu v širším významu slova, která proměňuje paškál ve svátost Kristova zmrtvýchvstání a která může také proměňovat ty, kdo ji zpívají a jejímu zpěvu naslouchají.

Praha: Krystal OP, 2018, 174 s. ISBN 978-80-7575-031-0.

Mše svatá pro začátečníky i mírně pokročilé

Tichý Radek

Knížka je určena všem, kdo mají rádi liturgii a chtějí proniknout do její krásy. Užitečná bude zejména těm, kteří se připravují na biřmování a na křest v dospělosti, i těm, kteří nechtějí ustrnout na cestě víry.

Praha: Karmelitánské nakladatelství 2018, 84 s. ISBN 978-80-7566-031-2.

Kněžství v prvních staletích církve II., 4. - 5. století.

David Vopřada

Počátek 4. století představuje pro církve obrovskou změnu. Milánským ediktem (313) se křesťanství stává dovoleným náboženstvím (religio licita) a církvi se od římských císařů dostává mnoha privilegií. Společenská situace křesťanů se značně mění a postavení služebníků církve, zvláště biskupů, získává i z hlediska civilního práva velkou prestiž. Současně se ale církve ocitá uprostřed vášnivých teologických diskusí, kdo je Kristus a jaké jsou vztahy mezi božskými osobami. Zvláště na křesťanském Východě tento zápas o apoštolskou nauku, vedený především s ariány, ale také dalšími herezemi, zastínil v církvi vše ostatní. Není tedy divu, že u východních autorů začátku 4. století se objevuje poměrně málo reflexí služebního kněžství. Nalezneme je u kappadockých otců, Basila a obou Řehořů, kteří na církevní službu začínou pohlížet prismatickým prisma asketických ideálů mnišského hnutí. Mnišské ideály jsou určujícím měřítkem také pro Jana Zlatoústého, který je autorem prvního spisu věnovaného přímo kněžství (De sacerdotio). Poslední představovaný východní autor, Synesios z Kyrény, je dědicem antické vzdělanosti a filosofie, žákem alexandrijské filosofky Hypatie. Jeho ideál života a služby biskupa čerpá ještě více než u předchozích autorů z klasických zdrojů ... ([více](#))

Praha: Krystal OP 2018, 242 s. ISBN 978-80-7575-038-9

Izaiáš

Revidovaný překlad s výkladovými poznámkami

Každé slovo je tréma
a všechno jeho slovo
Učední tréma a tudíž
když jej ovace Ho-
Ano, tréma je bílé.
Učední tréma a tudíž
slova malého Iba-
Výstup na vysokou
Sion, kdesi na
pouhých třech
Izraelské, bílé
Pouhých třech bílé
Ježíš judaický má
„Jho, má Dóh
Ho, Pán, Ho-
ono patří se s-
Ho, ta sebe má on
a jeho sebou s-
Jako postýl p-
ono patří skrom-
se svého líba je
bílého ovce letně v

Jaroslav Brož , Josef Hřebík
Publikace obsahuje podrobnými poznámkami komentovaný český překlad jedné z nejvýznamnějších knih kánonu Hebrejské bible či Starého zákona. Kniha nadepsaná jménem proroka Izaiáše zahrnuje texty vztahující se k osudům judského království, ke sklonku babylonského exilu a k obnově po návratu z něj. Ostře kritizuje zlořády Božího lidu, ohlašuje blížící se trest, ale také utěšuje a posiluje živou nadějí na spásu, předpovídá příchod Mesiáše, resp. Hospodinova služebníka, který přinese vykoupení. Její jazyk je velmi bohatý, plný krásných, sugestivních obrazů a dramatických vizí. Publikace, na níž se kromě biblisty Pavla Jartyma podíleli dva docenti biblické katedry Katolické teologické fakulty UK, Josef Hřebík a Jaroslav Brož, navazuje na dílo zesnulého dr. Václava Bognera a představuje základ pro vznikající kompletní překlad Bible užívaný v římskokatolické liturgii v českých a moravských diecézích.

Praha, Česká biblická společnost, 2018, 421 s. ISBN 978-80-7545-075-3.

Teorie kanonického práva

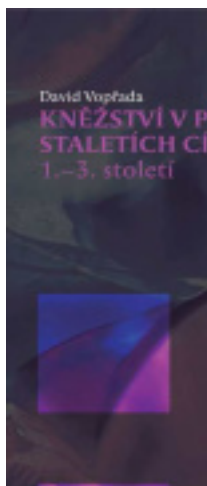

Antonín I. Hrdina , Miloš Szabo

Kniha Teorie kanonického práva přináší ucelený studijní materiál pro všechny, kteří se primárně na vysokých školách nebo sekundárně v různých církevněprávních institucích zabývají kanonickým právem. Publikace autorů přednášejících teorii práva, kanonické právo i jeho dějiny na pražské Katolické teologické fakultě tak doplňuje česky psanou právní literaturu o doposud chybějící oblast a má předpoklady stát se učebnicí tohoto předmětu pro několik nejbližších generací. Součástí knihy jsou nejen rozsáhlé rejstříky, ale i 88 právních pravidel z Knihy šesté Bonifáce VIII., která ani po staletích neztratila nic ze své aktuálnosti.

Praha, Karolinum 2018, 460 s., ISBN 978-80-2463-919-2

Kněžství v prvních staletích církve I

David Vopřada

Jádro této knihy tvoří výběr nejstarších patristických textů týkajících se služby biskupů, kněží a jáhnů, počínaje Novým zákonem a pokračuje spisy apoštolských otců, apoletů a velkých církevních otců a spisovatelů 3. století – Klementa, Órigena, Tertuliána, Cypriána a dalších. Tyto úryvky jsou vždy uvozeny stručným představením daného autora a jeho nauky. Výběr patristických textů nikdy nemůže postihnout celou realitu kněžství ve starověkém světě, kde se střetávají kulturní kněžství pohanské, starozákonní i novozákonní. Již v této době však nacházíme jednomyslné stanovisko, že služba v církvi nemá původ v lidské iniciativě, ale že tvoří součást Božího vyvolání a plánu spásy.

Otázka po podobě církevní služby v prvních staletích církve, hledání smyslu textu či smyslu starodávných ustanovení vůbec se může posléze stát otázkou zasazenou do místa, času a okolností vlastní služby v církvi a hledáním vlastního povolání, vlastního životního stylu. A to je nakonec cíl, který si autor kladl při komponování následujících stran. K vlastnímu „archeologickému bádání“ nad starověkými křesťanskými texty chce přizvat i čtenáře a doufá, že i ten uprostřed hlíny a sutin nalezne tu a tam zářný artefakt, ať už blyštivý, či poničený a zaprášený, který se stane prostředkem, skrze nějž zazáří nové světlo, nové pochopení, a vzplane nová vášeň pro službu Kristu a jeho církvi.

Praha: Krystal OP 2018, 256 s. ISBN 978-80-7575-033-4.

Hannes Beckmann (1909–1977). Desava – Praha – New York

Bronislava Kuzica Rokytová

Monografie je věnována výjimečné, přesto doposud opomíjené osobnosti, umělci německého původu Hannesi Beckmannovi (1909–1977), absolventovi Bauhausu v Desavě, jednomu z uprchlíků před nacismem do Československa, a v neposlední řadě řediteli fotografického oddělení Guggenheimova muzea v New Yorku. Svou prací Beckmann naplňoval avantgardní myšlenky o syntéze uměleckých oborů: byl malířem, fotografem, scénografem, uměleckým teoretikem a pedagogem, ale i tvůrcem abstraktních objektů, pohybujících se na pomezí minimalistických a kinetických konstrukcí. Kniha upozorňuje na rozpory v Beckmannově životě, dané politickým diktátem a nacionálními předsudky, jež významně ovlivňovaly jeho tvorbu. Souhrnem se snaží osvětlit, zda a jakým způsobem se v Beckmannově díle projevil jeho osud uprchlíka do kulturně, sociálně i ekonomicky odlišných oblastí. Důsledky takových vlivů bylo do jisté míry možné sledovat v umělcově vybrané korespondenci s takovými osobnostmi jako Vasilij Kandinskij, Lily Klee, Johannes Urzidil, Hilla Rebay a Josef Albers, nebo také v katalogu výtvarných děl, který je členěn podle lokalit, oborů a datací.

Kniha vznikla na základě disertační práce autorky a projektu GAČR Hannes Beckmann (1909-1977). Desava - Praha - New York (GA15-04761S)

Praha 2017, Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy, 348 stran, ISBN 978-80-87922-13-2.

Budoucnost lidí z planety Země

Karel Sládek

Teologicko-eschatologické eseje o futuristických sci-fi filmech

Kniha usiluje o dialog se současnou kulturou, ke které bezesporu patří sci-fi žánr. Autor inovativně a inspirativně využívá klasické metody interpretace biblického textu na analýzu událostí vybraných kultovních sci-fi filmů, které jsou konfrontovány s Písmem, zejména s popisem o začátcích a koncích dob. Coby spirituální teolog vnímá touhu člověka po sebe-transcendenci v mnohých charakterech a na metafyzickém pozadí filmové fantazie. Čtenář je vtažen do paralelní dějové linie sci-fi filmů, která pozoruje spirituální aspekty primárního děje a nabízí mu širší záběr smyslu a porozumění děje.

Vydavatelství IN, 159 stran, ISBN 978-80-87821-09-1, 2018

Otázky rodiny ve světě a církvi

Aleš Opatrný a kol.

I když je hlavním polem zkoumání a popisu problematiky manželství a rodiny v této knize teologie, neomezují se pouze na ni. Naopak ve snaze přispět k hlubšímu pochopení okolností, v nichž křesťané dnes svá manželství a rodiny, chce zprostředkovat širší pohled na využití výsledků bádání různých teologických i neteologických disciplín

Jan Sokol připomíná, že dnešní rodina žije v jiných životních podmínkách, než tomu bylo před sto a více lety, a ukazuje, že tehdejší model rodiny většina manželských párů v naší kultuře realizovat nemůže a ani nechce. Biblistka Mireia Ryšková ve svém příspěvku ukazuje, jak může být biblický základ podkladem solidních teologických úvah a inspirací k řešení aktuálních otázek manželství. Na základě obsáhlejšího teologického zkoumání prezentují Vojtěch Novotný a Prokop Brož rodinu jako domácí církev. Lubomír Mlčoch se věnuje významu ekonomie pro rodinu a významu křesťanské rodiny pro život společnosti. Příspěvek Libora Prudkého pojednává o anomii čili bezdomovectví či nezakořeněnosti v oblasti života rodin. Na nezastupitelnou roli rodičů ve výchově ve víře a rozvíjení víry poukazuje Ludvík Dřímál, který v péči rodičů o výchovu ve víře nalézá cestu překonání takzvaného „zeškolštění“ katecheze. Aleš Opatrný mimo jiné upozorňuje na potřebné zásady snah pomoci rodinám v nesnázích. Josef Zeman – psycholog a křesťan s velkou poradenskou zkušeností v oblasti manželství a rodiny – analyzuje současnou situaci a nabízí cesty k vytváření a udržení dobré motivace k manželství a životu podle křesťanských zásad.

Nakladatelství Pavel Mervart, 216 stran, ISBN 978-80-7465-278-3, 2018

Spiritualita a psychosomatika

Karel Sládek, Viliam Kopecký

Při psaní předkládané monografie si autoři – jeden spirituální teolog, druhý lékař – vytkli nelehký úkol, a sice představit fenomén psychosomatické terapie z pohledu křesťanské spirituality a psychoterapie. Teolog se ze své perspektivy více věnoval vědomým stavům lidské duše ve vztahu k psychosomatickým onemocněním, zatímco lékař ze své praxe podtrhl vliv nevědomí, které spoluvytváří vztah mezi zdravím a nemocí. V kontextu spirituality se tak jedná o přístup opřený o současné poznatky spirituální teologie, která se rovněž zabývá vztahem mezi duševním zdravím a tělesnou nemocí. V rámci psychoterapie jsou pak představeny vybrané metody zacházení s traumatem a jeho vlivem na tělesné onemocnění.

Nakladatelství Pavel Mervart, 120 stran, ISBN 978-80-7465-287-5, 2018

Obsah – Forma

Sborník příspěvků mezinárodní konference studentů doktorských studijních programů

Magdaléna Nová – Marie Opatrná (ed.)

V pořadí čtvrtý sborník příspěvků mezinárodní konference doktorandské konference s názvem „Obsah–Forma“ a podtitulem citujícím slova Jana Patočky „...obsah sám si vytváří a požaduje formu, vnitřek si tvoří svůj vnějšek, umělecká myšlenka si dává přímo své vtělení“ opět přináší celou řadu poutavých příspěvků doktorandů z českých fakult i zahraničí z mnoha humanitních oborů (dějin umění, teologie, historie, literatury, hudby nebo divadelní vědy) napříč obdobími.

Příspěvky se zaměřily v rámci svých konkrétních témat na otázku, jak obsah určuje výslednou formu a zároveň jak forma díla ovlivňuje obsah, zda ho může posouvat jiným směrem, ozřejmit, podtrhnout, či naopak ho může potlačit nebo reflektují přístup autora při samotném vzniku díla, stejně tak i pohled pozdějších badatelů na již vzniklé dílo.

Praha: Katolická teologická fakulta. Univerzita Karlova, 2017, 376 s. ISBN 978-80-87922-10-1

Metafyzika vztahů - Tomáš Akvinský a vybraní autoři tomistické tradice

David Svoboda

David Svoboda
**Metafyzik
vztah**

Vztah je jedním ze základních filosofických pojmů. Vše, co existuje, se totiž k něčemu vztahuje. To nás zcela přirozeně vede k tomu, že začneme uvažovat o samotném vztahu. Co je vztah? Jaké jsou podmínky jeho existence? Jak existuje a jakým způsobem ho lze dělit? Proč je každé jsoouco zaměřené k jinému? Opravdu jsou vztahy i v Bohu? A je skutečně osoba vztahem? V knize se můžeme seznámit s tím, jak na tyto (a mnohé další) otázky odpovídal Tomáš Akvinský a vybraní autoři tomistické tradice od 15. století až do současnosti.

Praha: Krystal OP, 2017, 224 s., ISBN 978-80-7575-028-0

4

Je matematika věda? Mezi formalismem a strukturalismem

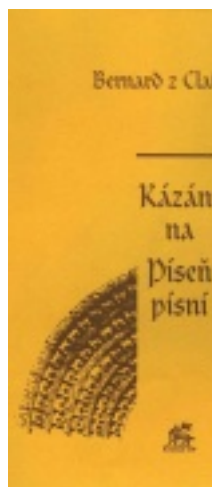

Prokop Sousedík , David Svoboda

Otázku, zda matematika je či není věda, si dnes nikdo vážně neklade. Tato velice abstraktní disciplína pronikla úspěšně nejenom do většiny přírodovědeckých oborů, ale ovlivňuje skrze nejrůznější moderní technologie a přístroje i náš běžný život. Jistě bychom proto souhlasili s C. F. Gaussem, podle něž je matematika královnou všech věd, a otázku položenou v titulu naší knihy bychom považovali za předem zodpovězenou. Matematika však v dějinách naší civilizace onou královnou věd nebyla vždycky. V dřívějších dobách byla buď podřazena metafyzice či teologii, nebo byla po určité stránce z celku skutečného vědění zcela vyčleněna. V naší knize sledujeme proměny jejího vědeckého statusu a současně uvádíme věcné argumenty, které hovořily a dodnes hovoří pro to či ono stanovisko. Naše historické zkoumání nepovažujeme za samoúčelné. Vede nás totiž k závěru, že matematiku a jí podřazené disciplíny je třeba důsledně oddělit od metafyziky či přírodní filosofie, mezi něž byla v předcházejících dějinách (díky Aristotelovi) vklíněna. Matematika totiž zkoumá člověkem vytvořené struktury či systémy znaků, filosofie naopak skutečnosti, které jsou na lidské činnosti nezávislé. Matematika a potažmo i přírodní vědy v moderním slova smyslu tedy hrají – wittgensteinovsky řečeno – jinou řečovou hru než metafyzika či přírodní filosofie, a nejedná se tudíž o vědy v témže slova smyslu.

Praha: Triton, 2017, 192 s., ISBN 978-80-7553-511-5

Sv. Bernard z Clairvaux – Kázání na Píseň písní (2. vyd)

překlad Markéta Koronthálová

Je to Bernardovo nejrozsáhlejší a ve středověku také nejrozšířenější dílo, které vznikalo v průběhu posledních 18 let Bernardova života. Nejedná se o historicko-kritickou exegezi, ale o duchovní pochopení Písně písní. Bernard zde poukazuje na dvojí rozměr Písně písní: eklesiologický (duchovní život církve) a mystický (duchovní život jednotlivce). Druhé opravené vydání všech 86 kázání vychází souhrnně v jednom svazku a bez paralelního latinského textu.

Krystal OP, 485 stran, ISBN 978-80-7575-022-8, 2017

Legenda o bratru Hroznatovi

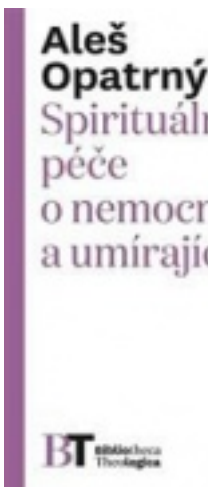

Petr Kubín

Jedná se o kritickou edici legendy o bl. Hroznatovi, která byla sepsána v tepelském klášteře v polovině 13. století za účelem vytvoření jeho světeckého kultu. Hroznata Tepelský byl jedním z nejvýznamnějších šlechticů z přelomu české doby knížecí a královské. Dvakrát se chtěl účastnit křížové výpravy do Svaté země, dvakrát byl však od tohoto slibu dispensován s tím, že náhradou založí klášter. Skutečně se tak stalo, nejdříve v r. 1193 v Teplé (u Mariánských Lázní) pro premonstráty, pak v r. 1200 v Chotěšově (u Plzně) pro premonstrátky. Hroznata sám pak také vstoupil do tepelského klášteře, kde vykonával funkci probošta. V létě 1217 zahynul mučednickou smrtí a následně byl v klášteře uctíván jako světec. V roce 1997 byl prohlášen za patrona nové plzeňské diecéze a v běhu je nyní jeho kanonizační proces. Legenda se dochovala ve dvou středověkých rukopisech, na jejichž základě je vyhotovena tato edice. Latinské znění je opatřeno paralelním novým překladem do češtiny. Kromě toho je tu i nový překlad legendy do němčiny, protože oba Hroznatovy kláštery leží hluboko v bývalých Sudetech a mají tedy značný význam pro německé čtenáře. Připojen je seznam pramenů a literatury, jakož i jmenný a místní rejstřík.

Togga, 327 stran, ISBN 978-80-7476-118-8, 2017

Spirituální péče o nemocné a umírající

Aleš Opatrný

V zásadě všichni vážně nemocní potřebují chápající lidskou blízkost, rozhovory a posílení toho, co je v jejich životě hluboké, nosné a cenné. Tedy péči o to, co dnes zpravidla nazýváme spirituálními potřebami a spirituální oblastí.

Poskytovatelé spirituální péče jsou lidé s různou náboženskou zkušeností a s různou církevní praxí. Přesto jsou v mnohém ve velmi podobné situaci. Proto se autor v této knize snaží postupovat od obecného ke specifickému; nejprve se zaměřuje na to, co je ve spirituální péči obecně platné prakticky u všech, a teprve v druhé části přibližuje specifitější témata z křesťanské a také výslovně katolické teologie i pastorační praxe.

Autor je přesvědčen, že duchovní péče o nemocné má především brát zřetel na konkrétního člověka v jeho jedinečném životním příběhu a v jeho specifických potřebách. Pomoci se má dostat každému vážně nemocnému, a to na úrovni a ve formě, která odpovídá jeho životním postojům a okamžitému stavu. Proto se má pomáhající snažit nemocnému porozumět a nevnučovat mu svou vlastní cestu. Aby toho byl schopen, potřebuje dostatečně hluboký a široký pohled na spirituální stránku života, ne jen pohled omezený na oblast vlastních zkušeností a preferencí. Zkušenost zde není podceňována, ani absolutizována. Má být posilována i korigována teologickou prací.

Nakladatelství Pavel Mervart, 180 stran, ISBN 978-80-7465-269-1, 2017

Vývoj katechetiky v českých zemích

Marie Zimmermannová

Katechetika je vědním oborem na pomezí mezi teologií a pedagogikou, je zaměřena na praxi, a proto patří k pastoračním teologickým oborům. Jako teologický obor zkoumá způsob Božího jednání s člověkem, reflektuje ho a stanovuje principy, obsahy a metody katechetického působení církve ve výchově křesťanské víry člověka. I když v dnešní době je zájem o tento obor spíše nepatrný, čtenáře knihy může překvapit, jak živé dění je možné objevit v poměrně nedávné minulosti a kolik zajímavých a cenných přístupů a cest nás může inspirovat i dnes.

Studie *Vývoj katechetiky v českých zemích v letech 1920 – 1994* mapuje období více než sedmdesát let, charakterizuje toto období, uvádí přehledy učitelů katechetiky na teologických fakultách a představuje jejich dílo, snaží se upozornit na způsoby hledání i na nalezené a ověřované cesty. Zahrnuje práci nejen specializovaných katechetiků, ale i dalších českých teologů, které náročné společenské podmínky přiměly angažovat se v pastorační praxi. Je zachycen i vliv zahraničních autorů, jejichž díla byla přeložena a zpřístupněna formou samizdatu. Výsledky průzkumu potvrzují, že historie je nenahraditelnou učitelkou a její zkoumání dobrodružstvím, které může zaujmout i širší okruh čtenářů, pokud jim výchova víry leží nějakým způsobem na srdci.

Pavel Mervart, 300 stran, ISBN, 978-80-7465-268-4, 2017

Klasická staroslověnština (učebnice s čítankou)

Josef Bartoň

Publikace *Klasická staroslověnština (učebnice s čítankou)* je zamýšlena jako uvedení do staroslověnského jazyka určené primárně pro studenty teologie a jiné zájemce neslavisty. Ve 22 lekcích je představena gramatika (morfologie a podstatné kapitoly ze syntaxe) a důležité partie grafických aspektů (cyrilice, hlaholice, číslice, zkratky) klasické staroslovětiny, cvičný materiál je založen především na biblických textech. Připojená čítanka pak nabízí devět ukázek mimobiblických textů, které různým způsobem souvisejí s velkomoravským prostředím a přemyslovskými Čechami.

Praha: KLP, 92 s. ISBN 978-80-87773-49-9, 2017

Ministerium Verbi

Adolf Kajpr, k vydání připravil Vojtěch Novotný

Knihy přináší soubor promluv Adolfa Kajpra (1902–1959), jezuitského kněze, proslulého redaktora i publicisty a neméně věhlasného kazatele, jehož „služba slova“ měla velký vliv na katolické věřící i na veřejné mínění své doby. Vynesla mu obdiv a úctu, ale i zášť a pronásledování – byl vězněn v nacistických koncentračních táborech (1941–1945) i v komunistických žalářích (1950–1959), kde zemřel. Edice přináší sto čtyři dochované, dosud (až na dvě výjimky) nepublikované kázání, z nichž většina byla pronesena v letech 1945–1950. Z hlediska obsahu jsou kázání členěna do tří skupin: cyklus o mši svaté (1947–1949), cyklus o posledních věcech člověka (1949–1950), skupina kázání o rozličných aspektech víry (1938–1941, 1945–1950). Úvodní studie zasazuje Kajprova kázání do širšího kontextu jeho života a jeho reflexe, hledá důvody, které jej přiměly k volbě příslušných témat, a upřesňuje data jednotlivých promluv. *(text převzat z nakladatelství Karolinum)*

Praha, Karolinum 2017, ISBN 9788024634685

Kristus v Getsemanech

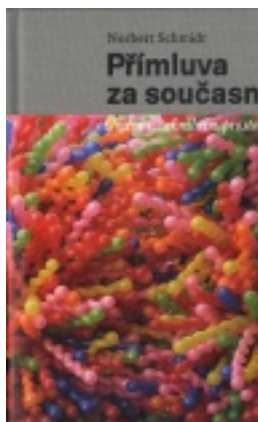

Norbert Schmidt (ed.)

Katalog k nově objevenému gotickému reliéfu v kostele Nejsvětějšího Salvátora. Soubor statí obsahuje texty Tomáše Halíka, Petra Vacíka SJ, Jana Royta, Benedikta Mohelníka OP, Jana Havrdy a Miroslava Kováře.

Praha, Krystal OP, 2017, ISBN 978-80-7575-008-2

Přímluva za současnost. Umění v sakrálním prostoru

Norbert Schmidt

Knihy dokumentuje umělecké a prostorové intervence v kostele Nejsvětějšího Salvátora v Praze u Karlova mostu v letech 2009–2016 a v několika případech i umělecké a architektonické počiny v jiných církevních i necírkevních prostorech, které však se zkušenostmi z akademického kostela souvisejí a z nich také vyrůstají. Knihu doprovází cyklus fotografií Petra Neuberta, který svým objektivem soustavně salvátorské umělecké dění zaznamenával. Vydání podpořily Ministerstvo kultury ČR, Katolická teologická fakulta v Praze, Akademická farnost Praha a Nadační fond Tomáše Halíka.

Praha, Triáda 2016, ISBN 978-80-7474-185-2, 440 s.

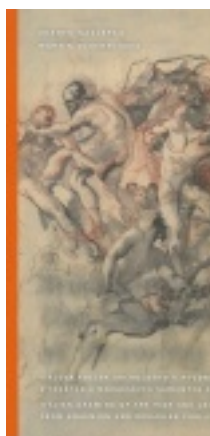
Kroměřížský kabinet kresby. Kresby starých mistrů

Martin Zlatohlávek (ed.)

Martin Zlatohlávek v této knize zpracoval formou úvodní studie a katalogových hesel podstatnou část kreseb starých mistrů ze sbírek arcibiskupství olomouckého. Zaměřil se na určení autorů kreseb na základě znaleckých metod, stanovení námětu kreseb a zasazení do kulturně historického kontextu. Úvodní studie je zaměřena na dějiny katalogizované sbírky. Olomouc, Muzeum umění Olomouc, 2016, ISBN 978-80-88103-16-5, 143 s.

Rozmanitosti kresby. Italská kresba vrcholného a pozdního baroku v českých a moravských veřejných sbírkách

Martin Zlatohlávek, Zdeněk Kazlepka

Publikace představuje formou katalogu a úvodních kapitol nejdůležitější kresby Italských mistrů vrcholného a pozdního baroka, které jsou uloženy ve veřejných sbírkách v České republice, především v Národní galerii v Praze, Moravské galerii v Brně nebo Památníku národního písemnictví v Praze. Publikace je rozčleněna na jednotlivé kapitoly, v níž je kresba italských mistrů seřazena podle její stylové, funkční i žánrové mnohvrstevnatosti, jak bylo typické pro 17. a 18. století. A tak obsahuje studie figur, návrhy kompozice, dekorativní návrhy, návrhy pro divadelní scénu, krajiny, podobizny nebo žánr. Zohledňuje také náboženské, světské, mytologické a alegorické náměty.

Publikace je první svého druhu v prostředí českých a moravských sbírek. Všechny kresby jsou publikovány barevně. V jednom svazku naleznete i anglickou verzi textu. Připojena je i bibliografie a rejstříky.

Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy, Moravská galerie v Brně, 2016, ISBN 978-80-87922-08-8, 356 s.

Encyklopedie řádů, kongregací a řeholních společností katolické církve v českých zemích IV. - 1.svazek

Milan Buben

Kongregace a řeholní společnosti (lazaristi, oratoriáni, společnost Srdce Ježíšova, redemptoristé, saleziáni, těšitelé, bartolomiti, eucharistini, pallotini, obláti, verbisti, kongregace misionářů Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, kalasantini, školští bratři, petrini, kongregace misionářů Nejsvětější Krve, kongregace misionářů sv. Michaela, ivaniti, mariáni, klaretini, saletini, společnost Miles Jesu a kamiliáni)

Libri, ISBN 978-80-7277-545-3, 2016, 324 s.

O lásce a milosrdenství v Teologické sumě

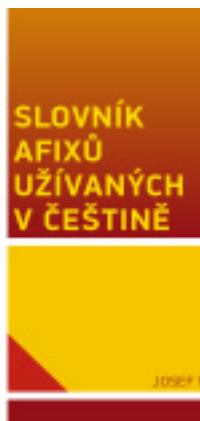
Tomáš Akvinský

V roce zasvěceném Božímu milosrdenství bychom se měli také ptát po našem lidském milosrdenství, vždyť i my máme být milosrdní, jako je milosrdný náš nebeský Otec. Přestože se láska (a milosrdenství jako její účinek) často chápe jako protiklad rozumu, svatý Tomáš ukazuje, že je tomu právě naopak – láska je vrcholným projevem rozumové přirozenosti.

Přeložil Karel Šprunk.

Praha, Krystal OP, ISBN 978-80-87183-90-8, 2016, 236 s.

Slovník afixů užívaných v češtině

Josef Šimandl

Slovník afixů zpracovává předpony (prefixy) a přípony (sufixy), představuje však i četné části složených slov, jimž se někdy přiznává blízkost afixům. Je to tedy kompendium popisující všechny důležité odvozovací prvky slov užívaných v současných českých textech – včetně slov přejatých. Netradiční pohled na tvoření slov od afixů dává trochu odlišný obraz než běžný směr od derivátů: do ohniska pozornosti se leckdy dostanou doklady z různých příčin opomíjené. Výhodou je i korpus jako zdroj dat: materiál je dostatečně reprezentativní a poskytuje vesměs spolehlivý základ pro odborné závěry. Pomocí slovníku je možné studovat systém afixů v závislosti na jejich frekvenci či produktivitě. Lze z něho vyjít při řešení otázek synonymie afixů, návaznosti na povahu základu a mnoha dalších jevů.

Karolinum 2016, ISBN 9788024635446, 654 s.

Karel IV. Na dvojím trůně

Jaroslav Čechura

Kniha předního českého historika Jaroslava Čechury přístupným a čtivým způsobem představuje široké veřejnosti život a dílo jedné z nejvýznamnějších osobností českých i evropských dějin – českého krále a římského císaře Karla IV. Čechurův plastický portrét přibližuje Karlovu osobnost z několika pohledů, které se vzájemně prolínají – z pohledu politicko-historického, kulturního, ale i lidského.

Karel IV., první český král, který se stal také císařem Svaté říše římské, byl nejen mimořádně zdatný státník nadaný neobyčejnou politickou jasnozřivostí, budovatel, vášnivý sběratel svatých relikvií, milovník umění a vzdělanosti, spisovatel, ale také živoucí člověk z masa a kostí. Jaký byl člověk, jaké měl vlastnosti, jak se choval v soukromí a ke členům své rodiny, jaké měl sny a zájmy, jakými lidmi se obklopoval na svém dvoře a jak tento dvůr vypadal a čím žil? I o tom, ale i o mnohém jiném vypráví Čechurova kniha, která shrnuje to nejdůležitější, co bychom o "otci vlasti", který se nesmazatelně zapsal do naší historie, měli vědět.

Nové vydání publikace vychází při příležitosti 700. výročí Karlova narození.

Praha, Rybka Publishers, ISBN 978-80-87950-18-0, 2016, 228 s.

Kázání pro dobu adventní a vánoční

Bernard z Clairvaux

O tom, že Bernardovy promluvy jsou velmi živé a aktuální, svědčí téměř vyprodané dva svazky jeho Kázání na Píseň písní. Tento soubor přináší zajímavé náměty k rozjímání o příchodu Božího Syna na svět. Bernard se vždy zamýšlí nejen nad jedním konkrétním svátkem, ale dává ho do souvislosti s celými dějinami spásy. Věříme, že i tyto Bernardovy promluvy si najdou své čtenáře a přispějí k rozvoji a prohloubení jejich duchovního života.

Poprvé přeloženo do češtiny, Vychází jako bilingva. Překlad Markéta Koronthályová, úvodní studie Radomír Bužek, doslov Michal AltrichterSJ.

315 str. Krystal OP 2016, ISBN 978-80-7575-000-6. 320 s.

La théologie tch?que aujourd'hui (Česká teologie dnes)

Gemma Serrano a [Benedikt Mohelník OP](#) (ed)

Spolupráce české dominikánské revue Salve, Katolické teologické fakulty v Praze a pařížské Coll?ge des Bernardins přinesla další nové plody. V Paříži vyšlo v listopadu 2016 speciální číslo Revue Théologique des Bernardins nazvané La théologie tch?que aujourd'hui [Česká teologie dnes]. Více než dvěstěpadesátistránkový svazek obsahuje texty těchto autorů – Benedikt Mohelník OP, [Tomáš Petráček](#) , [David Vopřada](#) , Pavel Vojtěch Kohout OCD, Tomáš Halík a Norbert Schmidt. Tato francouzská sonda nezkoumá jen to, jak se dnes v České republice "dělá teologie", ale i jak křesťanské myšlení vstupuje do veřejného prostoru. Více [zde](#) .

Coll?ge des Bernardins, Hors série, 2016, ISBN 978-2-88918-934-2, 256 s.

Ecclesia docta - Společenství ducha a umění

[Magdaléna Nespěšná Hamsíková](#) , [Jana Peroutková](#) , [Stefan Scholz](#)

Kniha vznikla u příležitosti významného jubilea vedoucího Ústavu dějin křesťanského umění KTF UK prof. Jiřího Kuthana. Svým zastřešujícím tématem Církev učená. Společenství ducha a umění míří k jeho působení na fakultě, kde se ujal výuky již před založením Ústavu dějin umění. K jeho významným předchůdcům zde patřil Josef Cibulka, na jehož odkaz prof. Kuthan v mnohém navázal. Necht' tedy čtenář vstoupí do pomyslného chrámu, jemuž vládne korunovaná Madona – Ecclesia, a nechá se vést tématy blízkými jubilentovu zaměření, viděnými z pohledu teologie, historie a dějin umění očima jeho kolegů a přátel.

Praha, Katolická teologická fakulta, NLN, 2016, ISBN 978-80-7422-451-5, 600 s.

Pastorační péče o psychicky nemocné

Aleš Opatrný , Ludmila Bartůšková , Ludvík Dřimal

Kniha obsahuje následující studie odborníků z Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy:

- Co soudí církev o člověku? Pokus o shrnutí základních prvků nauky církve o člověku (Dřimal)
- Psychické problémy a psychická nemoc v pastorační praxi (Bartůšková)
- Pastorace věřících křesťanů s psychickými potížemi (Opatrný)

Publikace je doplněna několika krátkými exkursy doc. Opatrného a výsledky ankety na dané téma, jež byla uskutečněna mezi kněžími.

Praha, Karmelitánské nakladatelství, 2016, ISBN 978-80-7195-995-3, 160 s.

Pastorální teologie pro laiky

Aleš Opatrný

**Aleš
Opatrný**
Pastorální
teologie
pro laiky

Čím více se v katolické církvi doceneňuje význam obdarování, která každý křesťan dostává, tím více je také třeba mluvit o úkolech, které z toho v oblasti pastorační plynou. Nejde zdaleka jen o opakovaně konstatovaný nedostatek kněží v mnoha zemích, ale o zodpovědné využívání Božích obdarování pro život církve. Všichni pokřtění mají účast na kněžském, prorockém a královském úřadě Kristově. Z toho plynoucí uschopnění a úkoly neplatí jen pro nositele služebního kněžství, ale adekvátním způsobem pro všechny. Nejde o „klerikalizaci laiků“, ale o co nejnplnější život mystického těla Kristova, jehož jsou biskupové, kněží, jáhni, řeholníci, řeholnice a laici údy. Proto se jeví jako potřebné zabývat se pastorální teologií v takovém úhlu pohledu, který laikům ozřejmuje pastorační v církvi a současně pobízí k podílu na pastorační činnosti, která by měla základy v pastorální teologii, přiměřené životním rolím laiků.

Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2016, ISBN 978-80-7465-237-0, 204 s.

BT Teologická
Thologie

Staré a Nové. Staré jako východisko, či překážka?

Sborník příspěvků mezinárodní konference studentů doktorských studijních programů
Magdaléna Nová – Marie Opatrná (ed.)

V pořadí již třetí sborník příspěvků z mezinárodní doktorandské konference s názvem "Staré a Nové. Staré jako východisko, či překážka?" přináší řadu zajímavých příspěvků mladých badatelů z umělecko-historických, teologických, kulturně-historických, literárních i hudebních oborů z českých i zahraničních univerzit. Jednotlivé příspěvky jsou zaměřeny na diskurs pojmu starý a nový, ať již v rámci děl hmotných, například z oblasti výtvarného umění, tak i děl nehmotných jako hudební dílo nebo duchovní idea napříč historickými obdobími. Ústřední myšlenkou souboru příspěvků je percepce, jak se v daném uměleckém díle či názorové ideji zrcadlí předchozí tvorba a myšlenky. Ve studiích je reflektováno, jak se autor či hybatel nového díla, proudu či názoru vůči staršímu vymezoval, nebo zda staré, dříve vzniklé hmotné artefakty nebo myšlenky pojal jako základní kámen.

V úvodu je publikována závěrečná přednáška konference Magdalény Nespěšné Hamsíkové „Lze prostřednictvím dějin umění dojít k pravdě? Metodické přístupy k dílu Lucase Cranacha st.“. Praha: Univerzita Karlova. Katolická teologická fakulta, 2016, 454 s., ISBN 978-80-87922-07-1

Praga sacra: K vizi posvátné Prahy císaře Karla IV.

Miroslav Šmied

Publikace se věnuje duchovnímu rozměru nesmírně rozsáhlé fundační politiky jmenovaného vladaře, jeho stavebnímu dílu a reprezentaci, s akcentem na hlavní město českého království. Na příkladu řady patrocinií — především novoměstských kostelů, translacích relikvií a ostatků svatých do Prahy a Čech, stejně jako na systematickém budování kultu domácích zemských patronů, tak lze nanejvýš výmluvně demonstrovat duchovní rozměr Karlova životního díla. Akcent je kladen na říšská patrocinia v Praze, v jejichž čele stála úcta k panovníkovu osobnímu patronovi sv. Karlovi Velikému. Pozornost je věnována také sv. Vítovi, sv. Jindřichovi a sv. Kunhutě, sv. Palmacioví, Pašiovým relikviím a jejich uctívání v lucemburské Praze. Dobře vlády Karla IV. předchází rozsáhlý úvod do problematiky duchovní politiky vladařů z rodu Přemyslovců a budování posvátného okrsku v areálu Pražského Hradu, v kontextu christianizace Čech a střední Evropy.

Praha, NLN, 2016, ISBN 978-80-7422-559-8, 336 s.

Oremus: komentáře ke vstupním modlitbám mešní liturgie

Radek Tichý

Vstupní modlitbě mešní liturgie nebývá věnována velká pozornost, tato průkopnická publikace však dokazuje, že je opomíjena neprávem. Je studnicí tradice a historie církve, v níž se obvykle skrývá hluboká teologická a duchovní moudrost.

Autor ukazuje, že vstupní modlitby jsou jak po stránce jazykové, tak obsahově živým organismem, který se už po staletí touží dotknout svého Tvůrce a Spasitele, vždy však skrze jazyk a myšlení určité doby a kultury. Tato kniha by se tedy dala považovat za příspěvek k diskusi o povaze a podobě dnešní liturgie, za organický most mezi zastánci jakési „liturgické archeologie“ a postkoncilního „vytrhávání liturgie z kořenů“.

Praha, Krystal OP, 2016, ISBN 978-80-7575-003-7, 188 s.

Proclamation de l'Évangile dans la Messe en Occident

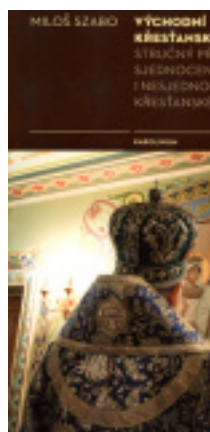

Radek Tichý

La question qui nous intéresse est la suivante : que se passe-t-il lorsqu'on lit une péripécie évangélique au cours de la messe ? Pour y répondre, nous partons de la célébration elle-même, c'est-à-dire de son aménagement actuel et passé dans les quatre liturgies occidentales dont trois sont encore en vigueur, la quatrième y étant étroitement liée : les liturgies romaine, ambrosienne, hispano-mozarabe et gallicane. Nous cherchons également la réponse en examinant la genèse des éléments liturgiques et leur développement historique ainsi que les explications contenues dans les livres liturgiques. Finalement nous examinons le caractère général de la proclamation de l'Évangile d'un point de vue liturgique, en nous interrogeant sur l'origine de la procession solennelle au sein de la liturgie de la Parole, et nous esquissons quelques pistes d'interprétation théologique ? partir de la liturgie.

Řím, EOS - Editions of Sankt Ottilien, 2016, ISBN 978-3-8306-7781-9, 168 s.

Východní křesťanské církve

Miloš Szabo

Křesťanství se z Jeruzaléma šířilo několika směry. Jedním z jeho nejmivnějších center byl Řím, jenž se také stal sídlem papežů a zůstal jím i po přesídlení císaře do nově vzniklé a tehdy řecké Konstantinopole. Kromě Říma, spjatého s apoštolem Petrem, však existovaly i další velké křesťanské obce, založené ostatními apoštoly a ležící na východ od římské říše, které se rovněž nazývaly církvemi.

A tak i dnes kromě největší latinské (římské) církve existují desítky východních, právem se chlubicích vlastní apoštolskou tradicí. Jejich vzájemná komunikace a spolupráce byla několikrát přerušena a zase obnovena, čímž vzniklo jejich dnešní označení sjednocené církve (s Římem) a církve nesjednocené.

Tato encyklopedická monografie – první svého druhu u nás – přináší nejen stručný historický pohled na vznik a vývoj všech jednotlivých východních církví (sjednocených i nesjednocených), ale i jejich aktuální stav (2016). Mnohé z nich rostou počtem svých členů i svými aktivitami, další zanikají, a to nejen pro úbytek svých věřících, ale i z důvodu válek a pronásledování. Některé již po staletí setrvávají víceméně uzavřené na území, kde kdysi vznikly, jiné dnes naopak působí v lokalitách, které ani nelze označit Východem. Přesto zůstávají svou tradicí, obřadem, kulturou, právem i spiritualitou nadále církvemi východními.

Praha, Karolinum, 2016, 202 s., 1. vydání, ISBN 978-80-246-3362-6

[Podrobnosti o knize](#)

Tvář. Příběh ztracení a touha znovunalézání

Norbert Schmidt (ed.)

Katalog byl vydán k výstavě Tvář v grafické úpravě Jiřího Lammela. Katalog obsahuje rozhovor s Josefem Pleskotem a obsáhlé texty obou kurátorů Jana Royta a Norberta Schmidta. Najdete zde i stať Pavla Černého o Madoně z Osíka, text o zvukové instalaci Slavomíra Hoříny nebo úvahu Martina Bedřicha "Tvář jako překážka", která už otevírá diskusi nad celou problematikou (nové) "tváře". Katalog doplňují fotografie Martina Frouze, Pavla Vopálky a Evy Vopátkové.

Arbor vitae v Řevnicích, Město Litomyšl a Zámecké návrší, p. o., 2016, 52 stran, ISBN 978-7467-109-8

Církev, tradice, reforma: Odkaz Druhého vatikánského koncilu

Tomáš Petráček

Při výročí uzavření Druhého vatikánského koncilu se specialista na církevní, kulturní a sociální dějiny zamýšlí nad řadou otázek, včetně té základní, jaké je místo koncilu v dějinách církve a západní společnosti druhého milénia.

Jak je to s otázkou změny, vývoje, kontinuity a diskontinuity v dějinách církve? Opravdu byl koncil „jenom“ pastorální, nikoliv doktrinární? Co znamenal program hermeneutiky kontinuity a reforma reformy přelomu první a druhé dekady třetího tisíciletí? Kdo, proč a jak připravil a uskutečnil koncil? Jak je to doopravdy s „problematickým“ učením koncilu, například náboženskou svobodou? A kde ve všech těch často velmi lidsky vedených zápasech a sporech hledat vanutí a řízení Ducha a je v možnostech historické vědy se o to pokusit? Jaká jsou měřítká a znamení „úspěšnosti“ církve či „zdravého vývoje“ a může i velká a stabilní církev odumřít a zaniknout? Diskuze o koncilu nabízí možnost dotknout se řady zásadních životních otázek existence církevního společenství a antropologicky univerzálních problémů náboženského života vůbec s přesahy do mnoha dalších disciplín a oborů.

Praha, Vyšehrad, 2016, ISBN 978-80-7429-643-7, 248 s.

Modlitba s Biblií v ruce

Angelo Scarano

Autor nabízí osvědčené způsoby, jak přistupovat k četbě Božího slova, jak se s ním modlit a nechat ho promlouvat do svého života. V první části vysvětluje podstatu Božího slova; v druhé, praktické části zazní konkrétní podněty pro četbu a modlitbu s Biblií v ruce; třetí část probírá desatero nejčastějších problémů, které mohou vyvstat na cestě s Božím slovem.

Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství, 2016, ISBN 978-80-7195-691-4, 93 s.

La mistagogia del Commento al Salmo 118 di sant'Ambrogio

David Vopřada

Il testo si presenta come una analisi al "Commento al Salmo 118" di sant'Ambrogio, finalizzata a spiegare il modo in cui si manifesta il mistero di Cristo nei sacramenti, nella vita liturgica e nella vita sociale dei fedeli, rivolgendo un'attenzione particolare anche al contesto socio-culturale del IV secolo.

Řím, Institutum Patristicum Augustinianum, 2016, 576 s. ISBN 978-88-7961-145-9 [Podrobnosti o knize](#)

Hospodinův Zákon v pěti knihách Mojžíšových

Pavel Větrovec

Kniha je v zásadě přehledem o obsahu a vývoji interpretace prvních pěti knih Bible, takzvaného Mojžíšova zákona. Forma zpracování téma zpřístupňuje i širšímu okruhu zájemců. Autorský text doprovázejí krátké ukázky hebrejského textu s překladem.

Úvod čtenáře seznámí se základními pojmy, rozsahem, obsahem a literárními druhy biblických knih. Přibližuje literárněhistorické problémy a poměrně rozsáhlé dějiny exegeze až po aktuální stav bádání. Následující tři kapitoly se soustřeďují na velké úseky biblického vyprávění Tóry: „dějiny“ počátku, příběhy patriarchů ve vyprávěcích cyklech a konečně příběhy Mojžíše a jeho lidu při cestě z Egypta do zaslíbené země. Na vyprávění logicky navazuje i legislativa – zvláště významné jsou Desatero, smlouva a tři velké právní kodexy v knihách Tóry. Závěr stručně hodnotí dopady Tóry na další biblické knihy a tradici, zejména židovskou a křesťanskou.

Publikaci lze využít jak pro systematické studium, tak jako informaci o základních teologických liniích a pojmech v Tóře.

Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2016, ISBN 978-80-7465-238-7, 176 s.

Na cestě s Jackem Kerouacem. Spirituálně-teologické interpretace „románů z cest“ Jacka Kerouaca.

Karel Sládek

„Záměr Karla Sládka tematizovat Kerouacova duchovní východiska je chvályhodný právě proto, že může do jisté míry objasnit odpověď na otázku, z jakých zdrojů konceptualizace Kerouacových prací čerpal navzdory mýtu, že šlo o programové vyloučení stavebních osnov literární tvorby. Spirituálně-teologická či zkušenostně eschatologická perspektiva Karla Sládka může řešení této složité otázky posunout o krok dopředu. Karel Sládek ukazuje, že referenční rámec Kerouacovy tvorby souvisí s teologicko-spirituálním pozadím, které ovlivňuje akcenty a klíčové architektonické prvky výstavby fikčního světa jeho vyprávění. Sládek velmi pěkně ukazuje, že za původně buddhistickými obrazy, pojmy a akcenty se daleko spíše skrývají motivy a témata inspirovaná křesťanskou eschatologií a odkazy na konstitutivní znaky vycházející z křesťanské spirituality.“ (ThLic. Petr Burda, Th.D.)

Jablonec nad Nisou, IN, 2016, 1. vydání, 131 s., ISBN: 978-80-87821-05-3, [Podrobnosti o knize](#)

Ekologie chovu včel

Květoslav Čermák, Karel Sládek a kol.

Kniha je výborným počinem nadšenců pro propagaci znalostí apidologie v Česku i na Slovensku. V Evropě a Severní Americe došlo v posledních letech ke kritickým poklesům početnosti včelstev nejspíš v důsledku antropogenních faktorů, proto je dobré, že se člověk staví k ekologickým problémům čelem a začíná právě znalostmi, bez nichž tyto problémy řešit nelze. Vstupní kapitoly o opatvovi a vědci Mendelovi a významu environmentální etiky považují za naprosto klíčové k pochopení toho, co všechny dílčí „eko-včelařské“ problémy spojuje. Spojení historie s etickými postoji ve světle současných poznatků je tedy vhodnou syntézou, o níž předložená monografie zdařile usiluje. Kniha se dále zabývá aktuálními otázkami v oblasti biologie a chovu včel, specifických účinků medu, morfologie pylových zrn, používání pesticidů a jejich vlivem na včely a rovněž výhodami a riziky používání geneticky modifikovaných plodin také ve vztahu ke včelám. Velmi čtivé jsou kapitoly o srovnávací bionomii bezžihadých včel a čmeláků v porovnání se včelou medonosnou. Klíčový je ale vždy komplex, proto monografie pojednává i o ekologii krajiny jako celku a významu včel v ní zasazených. Nemohu jinak, než monografii doporučit všem nadšencům studia bohaté různorodosti přírody. Jsem přesvědčen o tom, že i zkušeným včelařům publikace přinese řadu nových a zajímavých informací. Kniha je dle mého názoru jedním z dokladů o tom, jak se v posledních desetiletích významně prohloubily znalosti v oboru apidologie. (doc. Ing. Antonín Přidal, Ph.D.)

Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2016, 284 s., ISBN 978-80-7465-215-8, [Podrobnosti o knize](#)

Žít s moudrostí včel

Karel Sládek

Mnoho moudrých principů pro život se lze naučit pozorováním života včel, jejich píle a starost o společné dobro nám lidem nastavují zrcadlo. Není divu, že včelky inspirovaly řadu básníků, umělců i teologů. Kniha teologa a vášnivého včelaře Karla Sládka chce přivést čtenáře k novému úžasu nad přírodou a v ní skrytou moudrostí. Čtenář se dozví řadu věcných zajímavostí, ale autor vždy směřuje trochu dál a výš – rád by nám pomohl, abychom se znovu naučili dívat se srdcem, žít s kontemplativním pohledem na svět, který naší generaci tolik schází.

Praha, Karmelitánské nakladatelství, 2016, ISBN 978-80-7195-896-3, 64 s.

Lucas Cranach a malířství v českých zemích (1500 - 1550)

Magdaléna Nespěšná Hamsíková

Lucas Cranach starší byl umělcem všestranného talentu, jehož výtvarná estetika našla ve své době nebývalou odezvu a zasáhla i do Čech prostřednictvím jeho žáků a následovníků.

Jeho malířská dílna tvořila pro dvůr saských kurfiřtů malby s vytříbeným filozoficko-spekulativním obsahem a zároveň stála u zrodu programově protestantských vyobrazení, přinášejících širokému publiku myšlenky reformátora Martina Luthera. Kniha sleduje dílo tohoto umělce v širších souvislostech – zejména ve vztahu k českému prostředí – a detailně seznamuje s odrazem jeho umění v malířství českých zemí v klíčové době přerodu mezi gotikou a renesancí. K názornosti výkladu přispívá množství barevných reprodukcí a srovnání.

Praha, NLN, 2016, ISBN 978-80-7422-450-8, 351 s.

Jeskyně pokladů neboli Kniha zjevení svatého Petra Klementovi

Mlada Mikulicová

Raně středověký spis Jeskyně pokladů se těšil v křesťanském Orientu velké oblibě, pravděpodobně pocházel ze Sýrie z okruhu školy svatého Efréma. Arabská verze z 9. století, jejíž překlad přinášíme, je zasazena do rámce pseudoklementinských spisů. Kniha vypráví biblické dějiny s apologetickým cílem vyložit starozákonní události jako první dějství spásy člověka skrze Božího Syna a Adamova potomka, Ježíše Krista. Jeskyně s Adamovým tělem a rajským dědictvím zlata, kadidla a myrhy představuje v druhém dějství Kristův hrob jako místo vykoupení z dědičné viny.

Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2016, 1. vydání, ISBN: 978-80-7465-174-8, 224 s.

Podrobnosti o knize

Katolický pohled na náboženskou pluralitu

Denisa Červenková

Kniha nabízí úvod do teologické reflexe vztahu křesťanství k jiným náboženským tradicím v katolické perspektivě. Představuje dějiny tohoto vztahu a definuje teologický základ křesťanského přístupu k náboženské pluralitě. Stranou neponechává ani současné teologické přístupy a některé otevřené otázky, s nimiž se setkáváme v rámci mezináboženského dialogu (zjevený charakter, spásonosnost a pravdivost různých náboženských identit).

Praha, Karolinum, 2016, 1. vydání; ISBN 9788024633275, 200 s.

Císař a český král – vizionář a zakladatel

Jiří Kuthan , Jan Royt

V osobě Karla IV. stanul na českém i říšském trůnu panovník, jenž si byl plně vědom své osudové úlohy. Byl osobností výjimečného duchovního rozměru. Jeho duchovní kreativita a vizionářství byly provázeny věcnou střízlivostí a praktickým rozmyslem. Díky vzácnému spojení těchto vlastností byl schopen přeměňovat vize v činy. I proto mu patří nanejvýš čestné místo nejen v dějinách České koruny, ale i v historii Svaté říše římské a celé Evropy.

Tato kniha si neklade za cíl podat životopis Karla IV., příčiny, sled a důsledky událostí. Středem jejího zájmu jsou umělecká díla, ať už jde o stavby, malby, sochy či práce uměleckých řemesel, hlavně zlatnictví, a to zejména ta, která nějakým způsobem souvisí s osobností císaře Karla IV., jenž nepochybně jako stavebník a objednavatel uměleckých děl patřil k největším v dějinách evropského středověku. Autoři vycházejí z přesvědčení, že tyto památky nejsou jen „ilustrujícími“ doklady doby, ale že mají schopnost o ní vypovídat, byť i jiným způsobem než psané slovo dobových kronik a listin. A nejen o době Karlova života, ale i o jeho osobnosti, ambicích a záměrech.

Praha, NLN, 2016, ISBN: 978-80-7422-460-7, 1059 s.

Krása spasí svět

Karel Sládek a kol.

Známy výrok z Dostojevského románu Idiot „Krásá spasí svět“, který dal název této kolektivní monografii, otevřel otázku, na kterou se kolektiv autorů této knihy pokusil dát odpověď: „Jaká krásá spasí svět?“

Odborná monografie vznikla na základě vědeckých rozprav a kolokvia na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Ke společné práci byli kromě akademických pracovníků fakulty přizváni též odborníci z Filosofického ústavu Akademie věd České republiky a Diecézního teologického institutu v Hradci Králové, respektive Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové. Ze zahraničí to byli profesori z italské Katolické univerzity v Brescia a Komuniti v Bose, a dále slovinské Teologické fakulty Univerzity v Lublani. Jednotlivé části knihy odpovídají specializacím autorů, přičemž byl kladen důraz na to, aby se témata opřela především o teologickou reflexi. Nechybí tak starozákonní přístup, analýza středověkého křesťanského spisu Jeskyně pokladů, propojení krásy a duchovního života, pohledy významných katolických teologů i českých myslitelů a literátů. Z kapitol vysvítá myšlenka, že krásá opravdu spasí svět.

Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2016, 208 s., 1. vydání, ISBN: 978-80-7465-180-9

Včela chrudimská

Karel Sládek

Sonda do dějin českého včelařství od doby Aloise Thumy (1838–1914) až k současnosti. Nevšedním způsobem pojatá publikace je zajímavým exkurzem do dob revolučních změn v chovu včel v 19. století skrze díla významného včelaře té doby Aloise Thumy. Čtenáře seznámí s tehdejšími poznatky o životě včel a snahami včelařů o pokrok v metodách chovu. V každé ze sedmi kapitol jsou k porovnání uvedeny též informace o současné situaci českého včelařství. Tento citlivě předložený kontrast zvýrazňuje přínosnost poznání historických faktů pro včelaře současnosti. Dává možnost vžít se do dob našich dědů, kdy čas zdaleka neplynul tak rychle jako dnes a kdy naši předkové žili v úzkém každodenním svazku s přírodou. Význačných včelařů z té doby známe řadu. Odkaz Aloise Thumy a poznání jeho přínosu pro včelařskou praxi i spolkovou včelařskou činnost rozhodně stojí za připomenutí.

Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2015, 128 s., 1. vydání, ISBN: 978-80-7465-182-3

Praha Karla IV.

Jan Royt

Kniha přináší barvitý obraz hlavního města Království českého v období vrcholící gotické kultury a umění na pozadí historických souvislostí, které se staly pro Prahu za vlády Karla IV. (1347 – 1378) mimořádně příznivými. Po Karlově korunovaci v roce 1355 na římského císaře se stává hlavní město zemí Koruny české poprvé ve své historii i metropolí Svaté říše římské. Praha Karla IV. otevřela své brány a nabídla "stůl k pohoštění prostřený" stavitelům, studentům, umělcům, řemeslníkům, hostům, ať přicházeli odkudkoliv. V královské a císařské prestižní péči, do níž se vedle Karlovy vladařské pozice v Evropě promítla jeho západoevropská vzdělanost a kosmopolitní otevřenost stejně jako víra, respekt k přemyslovské tradici a osobní zaujetí, vykvetlo město do neotřelé krásy. Katedrála, kamenný most, univerzita a vybudování Nového Města s jeho magickým křížem kostelů dodnes stvrzují jako kamenné pečeti pražskou tvář gotické architektury, signovanou malbou a plastikou a celou sférou duchovní kultury.

Knihu doplňuje kolem 130 fotografií pražských památek, reálií a dokumentačních obrázků

Praha: Karolinum, 2016, 200 s., 1. vydání, ISBN 978-80-246-3116-5

Latinská syntax pro posluchače teologie

Josef Šimandl

Učební text, vycházející z mnohaletých výukových zkušeností, navazuje na Šlesingerovy Základy latinského jazyka pro posluchače teologie (Karolinum) a vytváří potřebný mezistupeň k četbě textů z oboru teologie; jejich různé typy, nejvíc známé texty liturgické, jsou bohatě zastoupeny v příkladových větách. Gramatické výklady pokrývají dvousemestrální kurz (stavba věty jednoduché: významy pádů, infinitivní vazby, participia – stavba souvětí: druhy vedlejších vět, souřadné spojování a hypersyntax) a nabízejí praktickou gramatickou příručku pro budoucí četbu. Citujeme jeden z posudků: Autor „má vzácný dar i při složitějších výkladech studenta opravdově zaujmout. Šimandlova práce je kvalitní, hodnotná a obsahuje celou řadu inovativních prvků. Tak máme před sebou vzorovou učebnici, která má plnou šanci být přijata s nejvyšší pozorností.“

Praha: Karolinum, 2016, 108 s., 1. vydání, ISBN 978-80-246-3262-9

Diaspora jako místo teologie

Od roku 2011 se setkávají teologové a teoložky z erfurtské a pražské teologické fakulty a diskutují aktuální výzvy pro teologii a církev, zvláště vzhledem k situaci diaspory, která je pro oba regiony charakteristická. Plodem těchto intenzivních rozhovorů je kniha „Diaspora jako místo teologie“ (Echter 2016), v níž se autoři zamýšlejí nad rolí teologie, náboženství a církve v sekulární postkomunistické společnosti. V jednotlivých příspěvcích autoři a autorky představují náboženskou situaci v ČR a východním Německu, popisují specifický dějinný vývoj k situaci diaspory v obou regionech a reflektují zkušenosti angažmá laiků v době komunismu. Dále teologicky promýšlejí podněty pro církev, která hlásá evangelium v situaci novodobé diaspory, a v návaznosti na to formulují impulsy pro soudobou pastoraci, liturgické slavení a teologickou práci.
Würzburg: Echter 2016. 208 s., ISBN: 978-3-429-03856-4

Gotické deskové malířství v severozápadních a severních Čechách, 1340-1550

Jan Royt

V severozápadních Čechách se dochoval pozoruhodný soubor oltářních retáblů či jednotlivých deskových obrazů z let 1340–1550. Převážná většina z nich pochází z období pozdní gotiky a raného novověku, kdy v Čechách vládla dynastie Jagellonců a Ferdinand I. Habsburský. Toto bohatství uměleckých děl bylo následkem hospodářského vzmachu severozápadních Čech, především však těžby a zpracování kovů v Krušnohoří. Autor monografie Jan Royt ve spolupráci s historičkou Michaelou Hrubou a historičkou umění Magdalénou Nespěšnou Hamsíkovou seznamuje čtenáře s vývojem deskové malby v severozápadních Čechách a v Sasku v kontextu historického a náboženského vývoje na tomto území. Jednotlivé památky jsou podrobně představeny formou katalogových hesel, doprovázených barevnými reprodukcemi.

Praha: Karolinum, 2015, 352 s., 1. vydání, ISBN 9788024631745

Druhý list Tesalonickým. Český ekumenický komentář k Novému zákonu

Mireia Ryšková

Český ekumenický komentář k Novému zákonu.

Druhý list Tesalonickým je dílem, které se zabývá otázkou dne Páně a Kristova návratu. Narážky na průběh konce času nabyly v dějinách církve tak velkého významu, že se 2. list Tesalonickým stal jedním z nevlivnějších novozákonních textů a byl předmět řady spekulací o Antikristu. Diskutována je rovněž otázka Pavlova autorství.

Praha: Centrum biblických studií - Česká biblická společnost, 2015, 112 s.
ISBN 978-80-87287-74-3

List Židům. Český ekumenický komentář k Novému zákonu

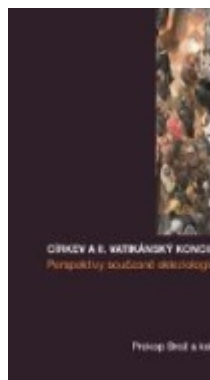

Jaroslav Brož

List Židům je mezi novozákonními spisy v mnoha ohledech jedinečný. Jako jediný pojednává přímo o Kristově kněžství nové smlouvy a povzbuzuje věřící v obtížných okolnostech k horlivé víře a vytrvalosti. Podle formy, stylu a jazykové úrovně je dnes nejčastěji označován jako raná křesťanská homilie. O autorovi, adresátech a dalších okolnostech jeho sepsání se od starých dob dodneška vede diskuse, která pro nedostatek pozitivních informací zůstane zřejmě stále otevřená. Odlišnost od pavlovských listů byla v prvních křesťanských staletích důvodem zdrženlivosti, se kterou byl přijímán mezi kanonické knihy. Komentář si všímá jazykových a literárních charakteristik Listu Židům a objasňuje jeho teologickou argumentaci.

Praha, Centrum biblických studií - Česká biblická společnost, 2015, ISBN 978-80-87287-73-6, 260 s.

Církev a II. vatikánský koncil. Perspektivy současné ekleziologie

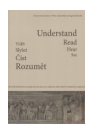
Prokop Brož

Od zasedání II. vatikánského koncilu nás dělí již padesát let, během nichž se o identitě církve napsalo hodně. Publikace navazující na konferenci, již uspořádala Katolická teologická fakulta UK v Praze, by chtěla ukázat, jak dnes církev o sobě přemýšlí. S ohledem na širším způsobem vedenou diskusi o církvi je třeba upozornit nejen na ty stránky života církve, v nichž se její život spojuje s každodenním pragmatickým průběhem života společnosti, nýbrž je třeba odhalit také témata, která skutečně vedou k hlubšímu pojetí identity církve. Autoři zastoupení v předkládané publikaci, v této souvislosti sledují základní linie současného chápání církve, jak ji formuluje učení II. vatikánského koncilu: církev má zásadně extrovertní povahu (Canobbio), přičemž zůstává stále ve svém jádru pokorná (Repole), a formou společenství se tak otevírá všem způsobům existence lidí (P. Brož). Základním cílem odůvodňujícím existenci církve je spása lidí a světa (Tüch). Už od prvních let existence církve je možné sledovat tento její soteriologický rys (J. Brož), jenž se v dalších staletích - staletích církevních otců - nadále propracovával (Červenková, Ambros).

Publikace nás dále seznámí s několika současnými sondami do sebepojetí církve (Mohelník, Novotný, Fipili, Juhás, Laiti, Ventura).

Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2015, 296 s., ISBN 9788074651489

Vidět - Slyšet - Číst - Rozumět

Sborník příspěvků mezinárodní konference studentů doktorských studijních programů

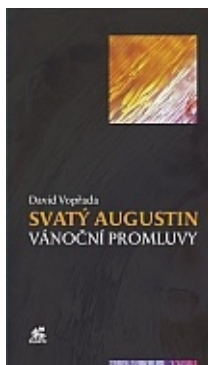
Magdaléna Nová – Marie Opatrná (ed.)

Sborník příspěvků mezinárodní konference studentů doktorských studijních programů V pořadí již druhá mezinárodní doktorandská konference s názvem "Vidět – Slyšet – Číst – Rozumět" přinesla řadu zajímavých příspěvků mladých badatelů z umělecko-historických, teologických, kulturně-historických, literárních i hudebních oborů. V centru badatelského zájmu stála jak díla hmotná, například z oblasti výtvarného umění, tak i díla nehmotná jako hudba nebo duchovní idea. Příspěvky, které byly nejvíce aktuální, přínosné v daném oboru a kvalitně zpracované byly vydány v recenzovaném sborníku. Publikovány byly příspěvky doktorandů z KTF UK, českých univerzit a také univerzit v Itálii, Polsku a na Slovensku.

Sborník navazuje na vydání sborníku z konference konané v minulém akademickém roce a stojí na počátku řady, která bude každoročně publikovat aktuální přínosy studentů doktorských programů vybraných humanitních oborů. Tento letošní sborník je výjimečný tím, že v úvodu je publikován článek prof. Thomase Da Costy Kaufmanna z Princeton Univerzity, který svou přednáškou na téma „Co je německého v německé renesanci“ velkolepě zakončil konferenci.

Praha: Univerzita Karlova v Praze. Katolická teologická fakulta, 2015, 318 s., ISBN 978-80-87922-05-7

Svatý Augustin: Vánoční promluvy

[David Vopřada](#)

Jak křesťané v prvních staletích slavili Vánoce, slavnost Narození Krista? Kde se tento svátek vzal a jaké bylo jeho poselství? Jak vypadalo kázání ve starověku? To vše osvětlují kázání svatého Augustina z 5. století, která předávají samotné jádro křesťanské zvěsti: *Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi*. Augustinovy promluvy zůstávají dodnes inspirativní nejen pro kazatele, ale také pro každého, kdo chce proniknout hlouběji do tajemství Vánoc, které oslavují Kristův příchod na svět. Překlad Augustinových promluv na Narození a Zjevení Páně vychází v češtině vůbec poprvé.

Praha: Krystal OP, 2015. 296 s., ISBN 978-80-87183-83-0

ThDr. Josef Hronek jako katechetik a pedagog

Marie Zimmermannová

Kniha je věnována odbornému dílu Josefa Hronka (1890–1954), řádného profesora katechetiky a pedagogiky na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Praze. Kromě biografie podává zevrubný přehled Hronkova díla a seznamuje s oborovým kontextem, v němž působil. Jádrem monografie je tematická analýza Hronkova katecheticko-pedagogického díla a jeho zhodnocení vzhledem ke stavu soudobé teologie i pracím Hronkových soupeřníků. Ukazuje Hronka jako výraznou vědeckou osobnost, jejíž dílo bylo dosud neprávem opomíjeno. Knihu doplňují rozsáhlé přílohy.

Praha, Karolinum, 2015, 264 s., ISBN 9788024629629

Aquinas on One and Many

[David Svoboda](#)

The quest for unity and multiplicity is one of the most important concerns in the history of human thought. Since the origins of the history of philosophy up to the present, we can observe more or less unceasing interest in the issue. The same holds of the writings of Thomas Aquinas, to whose conception this work is devoted. Since the problem of unity and multitude is closely linked to many other key metaphysical issues, such as the doctrine of transcendental concepts, the mode of composition of being qua being, as well as substantial and accidental being, or the doctrine of whole and part, we believe that its proper interpretation not only can clarify some partial metaphysical problem, but will also contribute to understanding the metaphysical thought of the Angelic Doctor as a whole.

Neunkirchen-Seelscheid: Editiones scholasticae, 2015, 156 s., ISBN: 978-3-86838-563-2

Obrazy uctívané, obdivované a interpretované

Sborník k 60. narozeninám profesora Jana Royta
Miroslav Šmied (ed.), František Záruba (ed.) a kolektiv
Kniha vznikla u příležitosti životního jubilea prof. Jana Royta a to jako poděkování za jeho dosavadní pedagogickou a vědeckou činnost.

Obsahuje řadu příspěvků, zaměřených na celé spektrum uměleckých oborů – obrazy, nástěnné malby, knižní iluminace i sochy, ikonografii a také příbuzná témata. Součástí bohaté náplně publikace je například studie věnovaná Karlu IV. a relikviím v katedrále sv. Víta, Třeboňskému oltáři, portrétům dynastie Jagellonců, sochám na Karlově mostě, opicím i psům v kostele, školním obrazům i avantgardě. Autory článků jsou kolegové, doktorandi a studenti středověkého semináře z Ústavu dějin křesťanského umění Katolické teologické fakulty UK v Praze.

Praha, NLN, 2015, 520 s., ISBN: 9788074223822

Mystagogie Výkladu 118. žalmu svatého Ambrože

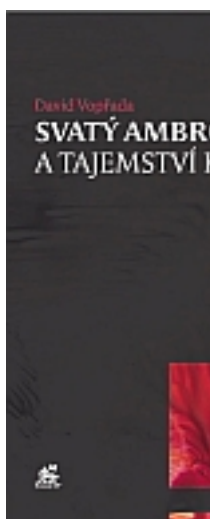

David Vopřada

Církevní otcové nepřestávají svými spisy inspirovat ani dnešní teology, pastýře církve a ostatní, kteří se snaží pochopit, jak Kristův příběh předávat dnešnímu člověku. Předkládaná kniha si klade otázku, proč svatý Ambrož svůj monumentální Výklad 118. žalmu sepsal. Studium nábožensko-kulturního kontextu a samotného spisu dospívá k závěru, že se jedná o mystagogický text, který má za pomoci duchovní exegeze Písma již pokřtěné křesťany dovést v životě ještě dále, aby se mohli Krista zablýhnout a poznat v různých skutečnostech vlastního života. Tyto způsoby Kristovy přítomnosti v současném světě jsou pak tematizovány. V českém prostředí se jedná o dosud nejobsáhlejší uvedení do Ambrožovy teologie a biblické exegeze.

Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2015, 442 s. ISBN 978-80-7465-133-5

Svatý Ambrož a tajemství Krista

David Vopřada

Tajemství Krista označuje u církevních otců všechno to, co Bůh vykonal a nadále všemožným způsobem koná pro dobro a spásu člověka. Milánský biskup Ambrož, první ze západních učitelů církve, nachází toto Boží působení nejen v mnoha biblických událostech, ale také v životě církve a životě jednotlivého křesťana: „Kristus je pro nás vším.“ Kniha představuje tuto Ambrožovu teologii tajemství Krista. Součástí svazku je též stručný Ambrožův životopis a překlad souboru Ambrožových textů komentujících základní momenty Ježíšova života.

Praha, Krystal OP, 2015, ISBN 978-80-87183-73-1, 223 s.

Mezi historií a Evangeliiem. Existence a život církve ve světle II. vatikánského koncilu

Prokop Brož, a kol.

II. vatikánský koncil zůstává nejdůležitější událostí života církve 20. století a v posledním půlstoletí zásadním způsobem nadále utváří život křesťanů žijících v církvi, i těch, kteří se s církví a jejím působením setkávají. Lidské dějiny jsou v pohledu víry dějinami spásy, a historické události se tak v teologické reflexi stávají okamžiky kontaktu s Božím tajemstvím v Kristu a jeho evangeliem. Tato společná kniha, která vzešla z plodného setkání při teologické konferenci na půdě Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, přináší čtvery pohled na význam II. Vaticanu, jak jej vnímají současní světoví i domácí teologové. Nejprve je koncil zasazen do evropského kontextu, dále je představena jeho dobová recepce v československém prostředí. Třetí část přesouvá pozornost k podnětům II. vatikánského koncilu pro církev dnes a nabízí perspektivu pro pokračování koncilní reformy. Poslední oddíl se pak věnuje vztahu pokoncilní církve ke světu.

Červený Kostelec : Pavel Mervart, 2015, 284 s., ISBN 978-80-7465-107-6

Mediální moderna. Studie k soudobým formám de-abstrakce a mediality

Jiří Bystřický, a kol.

Kolektivní monografie Mediální moderna (Studie k soudobým formám de-abstrakce a mediality) nabízí čtenáři analýzu teorií a diskusí spjatých s vnímáním a interpretací světa v kontextu moderních a postmoderních médií a kultury. Podává obraz ztvárnění reality a změn vidění světa prostřednictvím nových médií, mezi kterými čím dál víc získává centrální postavení tzv. elektronická kultura. V této souvislosti se autoři snaží nastínit vztah mezi uměním, vědou a médií, a to z hlediska filosofického, sociologického, teologického a uměnovědního. Implicitně je přitom spojuje snaha postihnout podíl médií na utváření obrazu světa a na sociálním „konstruování“ reality. Při svých zkoumáních navazují na myšlenky, podněty a koncepce T. W. Adorna. G. Agambena, V. Flussera, N. Luhmana, P. Sloterdijka či P. Virilia.

Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2015, 168 s., ISBN 978-80-7465-118-2

Aristokratická sídla v českých zemích 1780-1914

Jiří Kuthan

Výpravná monografie o aristokratických sídlech v českých zemích – velkolepé rezidence předních aristokratických rodů i menší a nenáročně zámky vystavěné nebo přestavěné v letech 1780–1914. První část knihy zahrnuje sídla, jejichž podobu ovlivnil klasicismus. Setkáme se u nich s ohlasem francouzských stylů či anglického klasicismu, ale i s odezvou architektury Berlína či Drážďan a samozřejmě s výraznými vazbami na vídeňskou metropoli a její kulturu. K nejosobitějším počínům se v tomto období řadí chotkovský zámek Kačina a velkolepá stavební činnost Liechtensteinů ve valticko-lednické doméně, jež svým významem přesáhly hranice českých zemí. Druhá část svazku představuje stavby doby romantismu, inspirované britskými vzory či středověkou architekturou, později se přidaly i vlivy renesanční a barokní. Nejstaršími stavbami tohoto druhu byly venkovské rezidence vysoké aristokracie, jako je zámek Hrádek u Nechanic rodu Harrachů a přestavby zámků rodu Schwarzenbergů v Hluboké nad Vltavou a rodu Liechtensteinů v jihomoravské Lednici. Stavebníky zámků se pak stávají i schopní jednotlivci z podnikatelských kruhů.

Praha: NLN, 2014, 704 s., ISBN 978-80-7422-332-7

Benediktinské kláštery střední Evropy a jejich architektura

Jiří Kuthan

Velká část z toho, co se dochovalo z architektury, umění a kultury raného středověku, vznikla na půdě benediktinských klášterů. Stará kultura benediktinů patří k základním kamenům evropské civilizace a v tom také tkví její odkaz a živé poselství pro dnešní evropské společnosti.

Ve stavbách benediktinských klášterů se zračily požadavky regulí, monastická askeze i odloučení od vnějšího světa, pokora, potřeba meditace, ideál života, v němž běh každého dne dostává vyšší duchovní smysl. Předmětem předkládané knihy je architektura benediktinských klášterů ve střední Evropě a to jak na území někdejší Svaté říše římské, tak i v teritoriích mimo ni - v Uhrách a v Polsku. Zvláštní pozornost je věnována stavbám benediktinských klášterů v českých zemích.

Praha: NLN, 2014, 368 s., ISBN 978-80-7422-334-1

Pavel z Tarsu a jeho svět

Mireia Ryšková

Monografie je první původní českou prací, která se v takové hloubce a takovém rozsahu zabývá jednou z nejvýraznějších postav raného křesťanství Pavlem z Tarsu. Tento vzdělaný diasporní Žid se po setkání se zmrtvýchvstalým Pánem stal zřejmě nejhorlivějším hlasatelem evangelia a právě díky jeho nasazení a schopnostem se nová víra úspěšně prosadila v pohanském prostředí. Kniha na pozadí reálií soudobého helénistického světa sleduje Pavlova židovskou formaci a myšlenkový obzor před obrácením, pokouší se rekonstruovat základní chronologii jeho života, zevrubně pojednává o Pavlově misijním působení a přináší rozbor jeho literární činnosti i základních témat jeho teologie. Ve snaze podat co nejúplnější syntetický obraz Pavlovy osobnosti se nevyhýbá ani problematickým okruhům a sporným otázkám. Zvláštní pozornost je věnována Pavlovu názoru na rodinu a sexualitu. Kniha není určena pouze biblistům a specialistům na rané církevní dějiny, ale i širší odborné veřejnosti a všem poučeným zájemcům o téma počátků křesťanství.

Praha: Karolinum 2014, brožovaná, 502 s., ISBN 9788024623337

Hrady Václava IV.

Od nedobytného útočiště k pohodlné rezidenci
František Záruba

Hrady Václava IV. jako dějiště pohnutých osudů syna Karla IV. dlouhodobě přitahují pozornost badatelů a vzbuzují zájem laiků. Autor publikace se opírá nejen o výsledky těchto badání, ale vychází i z vlastního zájmu a výzkumu hradních areálů doby Václavovy.

Významné postavení v knize zaujímá umělecko-historická interpretace hradů, posuzovaných v kontextu stavební produkce celého 14. století, již lze

snad nejvýstižněji charakterizovat coby „cestu od hradu k zámku“. Kromě činnosti dvorské hutě, výtvarných souvislostí hradní architektury a historického kontextu je čtenář detailně obeznámen také se stavebními úpravami či výstavbou, již v daném období prošel Pražský hrad, Kaple Všech svatých, Loket, Žebrák, Vlašský dvůr či Nový hrad u Kunratic.

Praha: NLN, 2014, 440 s., ISBN 978-80-7422-299-3

Cultural Transfer. Umělecká výměna mezi Itálií a střední Evropou

Sborník příspěvků mezinárodní konference studentů doktorských studijních programů

Magdaléna Nová – Marie Opatrná (ed.)

V návaznosti na mezinárodní doktorandskou konferenci "Cultural Transfer. Umělecká výměna mezi Itálií a střední Evropou" vydala Katolická teologická fakulta UK sborník příspěvků účastníků konference. Autory příspěvků jsou studenti doktorských programů z univerzit v Praze, Brně, Vidni, Lipsku, Římě, Varšavě a dalších, samozřejmě také doktorandi z naší fakulty.

Téma konference poskytlo dostatek prostoru pro svobodu a kreativitu nejmladší badatelské generace ve volbě tématu a jeho uchopení, umožnilo zařazení příspěvků od nejstarších dob lidské kultury až po současnost z různých úhlů pohledu.

Sborník byl recenzován odborníky z řad pedagogů KTF UK. Ve sborníku lze kromě příspěvků v českém jazyce nalézt příspěvky v jazyce anglickém, německém a italském s českojazyčným resumé.

Ruská menšina a česká společnost. Východiska transkulturní komunikace

Karel Sládek

V souvislosti s událostmi na Ukrajině a anexí Krymu Ruskem vyvstala ve sdělovacích prostředcích geopolitická otázka o roli Ruska v 21. století. S těmito otázkami přímo souvisí pohled na přítomnost ruské diaspory v České republice. Odborná monografie s názvem *Ruská menšina a česká společnost* sleduje život ruské komunity v České republice s ohledem na transkulturní komunikaci uvnitř naší společnosti. V jednotlivých částech knihy je čtenář seznámen se základními informacemi o ruské diaspoře, s životními příběhy konkrétních Rusů, se základními tématy dialogu mezi ruskou menšinou a českou společností, s hmotným kulturním dědictvím Rusů, kde je čtenář uveden do teologické interpretace architektury zdejších „ruských“ chrámů, liturgického prostoru byzantského ritu i konkrétní ortopraxe.

Ostrava: Moravapress, 2014, 106 str., ISBN 978-80-87853-12-2

Ora et labora

Vybrané kapitoly z dějin a kultury benediktinského řádu
Markéta Jarošová, Radka Lomičková (ed.)

Jedenáct studií zabývajících se historií a kulturou benediktinského řádu. Působení benediktinů bylo pro střední Evropu důležité v mnoha směrech.

Díky dochovaným pramenům souborům i hmotným památkám lze sledovat přínos ohromného kulturního dědictví této řehole, která do osudů středoevropské oblasti vstoupila již před tisícem let. Snahou této publikace je upozornit na témata, která stojí poněkud stranou hlavních proudů badatelského zájmu, přestože představují důležité otázky výzkumu orientovaného na benediktinský řád. Autoři tohoto

svazku chtěli poukázat na široké spektrum problémů a pramenů a upozornit na to, že svět středověkých

benediktinských klášterů představuje velmi výmluvnou a informačně bohatou kapitolu evropské kultury, kterou lze zajímavě sledovat prostřednictvím světeckých životů a související hmotné i duchovní kultury.

Praha, NLN, 2014, 256 s., ISBN 978-80-7422-246-7

Latinská čítanka pro studující dějin křesťanského umění

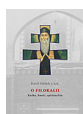

Josef Šimandl

Čítanka představuje pestrou paletu latinských textů, s nimiž je možné se setkat v oboru dějin umění. Užitek však přinese všem, kdo si chtějí aktivovat základní poznatky o latinské mluvnici na materiálu ne textů pro výuku zjednodušených, ale autentických, s nesnázemi proměnných způsobů psaní, zkratk, dobových a žánrových zvláštností jazyka ap. Zastoupeny jsou: biblická čtení, kronikářská a životopisná literatura včetně legend, rozmanité latinské nápisy z Prahy i dalších míst v Čechách, texty antických a renesančních autorů, kteří psali o výtvarném umění, texty o předmětech uměleckého zobrazování, texty o hudbě a texty liturgické, latinské texty editorů památek a pramenů i samy prameny k církevnímu majetku v Čechách, včetně výboru ze zakládací listiny litoměřické kapituly.

Praha, Karolinum 9/2014, 154 s., 1. vydání, ISBN 9788024626246

O Filokalii

Karel Sládek a kol.

Knihy, hnutí, spiritualita Předložená kolektivní monografie s názvem *O Filokalii. Kniha, hnutí, spiritualita* je výstupem spolupráce mezi Katolickou teologickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze

a Centrem Aletti, Komunitou Bose a dalších teologických institucí. Autoři monografie pocházejí z různých křesťanských konfesí, což svědčí o ekumenické dimenzi zájmu o plodný dialog mezi tradicemi křesťanského Západu a Východu. Kniha uvádí do kontextu vzniku a šíření *Filokalie*. Vydání samotné *Filokalie* a její další překlady, které se objevily záhy, vyvolaly hnutí duchovního obrození. Kéž by i její vydání v nakladatelství Refugium doprovázelo renesanci duchovního života v České republice.

Refugium, 2013, 224 s., ISBN: 978-80-7412-144-9

Odvaha být církví

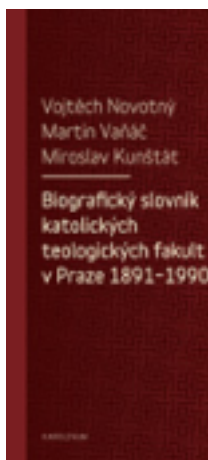

Novotný, Vojtěch

Monografie nabízí zevrubné seznámení s životem Josefa Zvěřiny v letech 1913–1967, předkládá celoživotní bibliografii jeho publikovaných prací (včetně samizdatu) a rukopisných, resp. strojopisných materiálů, a poskytuje diachronní analýzu tohoto materiálu. První dva aspekty, třebas relativně samostatné hodnoty, slouží aspektu třetímu: biografická a bibliografická studie plní propedeutickou funkci ve vztahu k uchopení Zvěřinovy reflexe. Dějiny osoby a jejího díla se tak stávají dějinami poznání, jímž žila. Právě výjimečná souvislost mezi Zvěřinovým životem a jeho reflexí je naznačena slovy „odvaha být církví“, jimiž on sám nazval jednu ze svých nejslavnějších studií a jež jsou vložena do názvu celé knihy. Napovídá se jimi, že Josef Zvěřina „byl církví“ zcela mimořádným způsobem a toto „býtí církví“ také reflektoval.

Praha, Karolinum 2014, 592 s., ISBN 9788024624327

Biografický slovník katolických teologických fakult v Praze 1891-1990

Novotný, Vojtěch - Vaňáč, Martin - Kunštát, Miroslav

Slovník sleduje historický a prosopografický vývoj, jímž prošla teologická fakulta pražské univerzity v l. 1891–1990. Je složen ze tří samostatných částí: Martin Vaňáč: Teologická fakulta české univerzity v Praze (1891–1950), Vojtěch Novotný: Cyrilometodějská bohoslovecká fakulta v Praze (1950–1990), Miroslav Kunštát: Teologická fakulta německé univerzity v Praze (1882/91–1945). Snahou autorů bylo oživit vzpomínku na řadu často neprávem zapomenutých osobností českého a sudetoněmeckého katolicismu a připomenout touto formou někdejší unikátní dvojjedinnost katolické církve v českých zemích, která se navzdory nadnárodně založeným, předmoderním institucím a strukturám stále více ubírala odlišnými cestami. Katolicismus sudetoněmecký směřoval ze sterilního austrokatolického „zajetí“ do lůna nábožensky i teologicky dynamické církve německé (silný exogenní náraz let 1938–1945 tento proces násilně urychlil), katolicismus český pak do specifické diasporní situace extrémně sekulární poválečné společnosti.

Praha: Karolinum 2014, 288 s., ISBN 9788024624365